

Bréfa- og málasafn 1958, annar hluti

Bjarni Benediktsson – Stjórnámál – Alþingismaður – Ritstjóri – Bréf – Bjarni M. Gíslason – Eggert (Stefánsson?) – Hannes Kjartansson – Hafsteinn Björnsson – Hans G. Andersen – Terkel M. Terkelsen, *Berlingske Tidende* – Hedin Bronner – *Sagasteads of Iceland, Keldur and Reykholt, American-Scandinavian Review 1959* – Útsend bréf: Eirik Juuranto – Walter Specht – E.A. Schmidt –

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnámálamaðurinn
Askja 2-24, Örk 2

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

BB/hg

21/9, 1959

Mr. Walter Specht
c/o Gebrüder Specht
Martinistr. 34

BREMEN / Deutschland

Dear Mr. Specht:

The day we had with you in Bremen is one that we will always remember. The fine view from the Park Hotel and the delicious lunch and the beautiful countryside, but above all your friendliness in giving us so much of your time, all this we appreciate very much. We will also remember the many things you told us about your fine town and the life of its inhabitants.

We had a very good trip, but one of the best days was our day in Bremen. Both of us send our best thanks to you and hope that you and your family may enjoy good health and happiness.

21/9, 1959

BB/hg

Directeur

E.A. Schmidt
Meyer & Co's Scheepvaart Mj. N.Y.
Westplein 9 / ROTTERDAM
H o l l a n d

Dear Ernst.

We came back from our trip just two weeks ago. The ship was so delayed in Leningrad, that we had to fly from Helsingfors to Reykjavik. Just the same we were on the whole very satisfied. It is quite a new experience to come to Leningrad, but one that we are not very eager to repeat. On the other hand we hope indeed that we may come back to Holland. The day we had with you is one that we shall never forget. Your friendliness and the whole atmosphere in Holland is a bright remembrance that we will always value.

Since we came back I have been very busy, but we have often thought about you and your fine country. We hope, that you will some time come to our country so we can show you a little of it. In the meantime we wish that you and your family enjoy good health and happiness.

We hope indeed to see you soon again.

BB/hg

m 21/9, 1959

Hr. generalkonsul
Eiríkur Juuranto
Kaisaniemenkatu 13 A
HELSINKI / Finland

Kære Eiríkur.

Vi Sigríður kom godt hjem den samme søndag, som vi forlod Helsingfors. Flyveturen med jet-maskinen er noget, som vi vil aldrig glemme. Her hjemme var alle børnene og andre i familien ved godt helbred men nok at gøre ved valgforeberedelsen og andre offentlige ting.

Vi takker Lina og dig for den venlige modtagelse i Helsingfors. Det er altid noget forfriskende at snakke med jer begge to. Vi føler at vi er blandt venner og kan alle tale som vi tænker og har så meget tilfælles at vi altid er bedre venner når vi skilles en da vi mødtes.

Vi takker dem igen og håber at De og hele familien har det godt.

HANNES KJARTANSSON

551 FIFTH AVENUE
NEW YORK 17, N. Y.
MURRAY HILL 2-5433

September 11, 1959

Mr. Bjarni Benediktsson
c/o Morgunbladid
Reykjavik

Dear Bjarni:

I am indeed very sorry not having had an opportunity to see you during my short stay in Iceland last summer. I called you at your office two or three times and left messages that I had called.

As you know, the subscription for the Sunday edition of the New York Times has now expired but I have extended it again for another year. I paid the subscription, which is \$17.50, from your personal account with me. I am enclosing herewith a statement of your account, showing a balance in your favor of \$38.46.

I hardly have to repeat that if there is anything I can do for you or your family here, I shall be only too glad to do so.

The Herald Tribune had a short article this morning about the situation at Keflavik, which I thought you might find interesting and am therefore enclosing it.

With best regards from Elin and myself to you and Sigridur,

Elin and myself
Hannes

HANNES KJARTANSSON

551 FIFTH AVENUE
NEW YORK 17, N. Y.
MURRAY HILL 2-5433

S T A T E M E N T

September 10, 1959

Mr. Bjarni Benediktsson
Reykjavik

	<u>DEBIT</u>	<u>CREDIT</u>
BALANCE AS AT JUNE 1, 1956 . . .	\$10.14	
1958		
Mar. 27 Check received from Morgunbladid for Mr. Bjarni Benediktsson		\$156.00
27 Check #6757 to Consul General of Iceland, to balance account	44.40	
Apr. 22 "Masters of Deceit" by Edgar Hoover	5.00	
"Russia, The Atom and The West" by Geor. G. Kennan	2.50	
Aug. 15 #6895 - N.Y. Times - 1 year sub. Sundays only	17.50	
Oct. 8 #6930 - U.S. News & World Report - 2 years subscription	9.50	
8 #6931 - Foreign Affairs, 1 year sub. both the above requested by Mr. Benediktsson's letter 9/22/58	11.00	
1959		
Sept.10 #7301 - N.Y. Times - 1 yr. sub. - Sundays only	17.50	
	117.54	156.00
		<u>117.54</u>
BALANCE as at Sept.10, 1959		<u>\$38.46</u>

22/9, 1958

Consul General
Hannes Kjartansson
551 Fifth Avenue
New York 17, N.Y.

Góði vinur,

Vildir þú gera svo vel að koma þessum tveim
áskriftarmiðum á leiðis og greiða það, sem með
þarf, af innieign minni.

Með bestu kveðjum,

Bjarni Benediktsson

3/2, 1958.

Mr. Hannes Kjartansson

551 Fifth Avenue

New York 17, N.Y.

Góði vinur!

Ég þakka þér bréf og fyrirgreiðslu. Ég hefi gert ráðstafanir til að fá dollara-leyfi og mun senda þér peninga til fyrirgreiðslu í skuldinni, bæði við þig og konsúlatið, strax og leyfið fast. Hörmeð sendi ég þér bréf v. Foreign Affairs. Um miðjan jan. fékk ég eitt heftið, sem póstað hafði verið snemma í nov. Ef þessi rit eru send með venjulegum pósti, er gersamlega þýðingarlaust að kaupa þau. Janúar-heftið er t.d. fyrir nokkrum vikum komið til sendiráðsins hér, en ef ekki verður aðgert fa ég það ekki fyrr en eftir 2-3 mánuði. Mér er því mikill greiði gerður, ef þú gengur í þetta mál fyrir mig.

Þá vildi ég enn níðast á þér og biðja þig um að kaupa fyrir mig og senda eftir venjulegri leið

Dean Acheson: Power and Diplomacy
Harvard University
Press.

Við erum auðvitað í sjöundaða hinni yfir úrslitum kosninganna.

Ég bið að heilsa fjölskyldu þinni og sameiginlegum kunningjum.

Þinn einlægur,

19/2, 1958

Hr. aðalræðismaður

Hannes Kjartansson

551 Fifth Avenue

NEW YORK 17, N.Y.

Góði vinur,

Ég þakka þér enn alla fyrirgreiðslu og sendingar. Ómetanlegur styrkur er að þinni margvíslegu hjálp. Nú fyrir skömmu fékk ég áramótaheftið af Foreign Affairs, svo að ekki þarf að rekast í því. Nú er mikilsvert, að þú látið sjá um að næsta hefti verði þér sent, því að það munar 1-2 mánuðum. Til skemms tíma hefur og U.S. News World Report verið að berast afgamali, vonandi senda þeir þér hann nú einungis en bjálfast ekki við að póstsenda hann einnig hingað og gera okkur svo tvöfaldan reikning.

Hér með sendi ég þér ávísun á 156 - eitt hundrað fimmtíu og sex - dollara. Bið ég þig að taka þar af skuld mína og Mbl. við þig og ræðis-
mannsskrifstofuna, en geyma afganginn og jafna síðan með honum útgjöld okkar vegna, er á falla. Þá bið ég þig um að senda mér eða Mbl. - a.m.k. stílað á það - kvittun fyrir þessum 156 dollurum v. kostnaðar við blaðakaup o.fl. bladsins vegna.

Ég bið karlega að heilsa fjölskyldu þinni og öðrum kunningjum.

Þinn einlægur,

2)

enn hvata korfan eru á
líver þar verð: hlutskiptan.

~~Þú getur tilkomið~~

Eftan min er hinsvegar

sú að veita gfi-lekvisambætti
sinn fyrst, þar þarf þú
líkur að leita álitu leikna-
deildar og er hugsanlegt
að þú vilji draga mátt
á langinu, semulega mun
og þú getur sýnt öskjan
unnsgætt, og mundi þú
ef unnsgætt deildarinnar ebbi
hindran veita þessu
þessu í stað. Ég leit
þú, eftir að ég fékk
bref þitt, þannu, hvort
þessu mundi afturbaki
unnsgættu sína um prófs-
oratið. Það hefur þannu
sér þú ebbi, a.m.k. ebbi
á þessu stigi.

3)

Fræðilega er þú heyrandi
 lesta, at þú ertan þú
 prófessorat. Þú ertan seinni-
 lesta þú er, getur þú
 betur deilt um en ég,
 Mú er þess vegna ákaflega
 erfitt at ráða þú
 í þessu máli. Ég hef séð
 en svo nokkru á milli
 þú, at þú sést, en
 þú verður at vera þú
 viðhúsum, at ég veit
 þú.

Þú hilt áhrifit, sem
 þú minnist á, skal ég
 skrifa þú séð. Ég
 hef en ekki komist til
 at kynna mér þú, enda
 ljúmsátt. Verit ástandi
 at seinniþú ljúmsátt
 Ég vona, at þú og þú
 lökhi liti vel. Með bestu þú

Hafsteinn Björnsson
Grundarstíg 7
Reykjavík

Reykjavík 15.Okt.1959

Herra ritstjóri
Bjarni Benediktsson,
Reykjavík.

Ég þakka skjótar og góðar aðgerðir yðar
við málaleitan minni hjá Sparisjóði Reykjavíkur.

Skík var liðveizla höfðingja á söguöld
og er vel að svo er enn.

Ég mun vinna yður allt það gagn er ég má.

Vinsamlegast

HAFSTEINN BJÖRNSSON

REYKJAVÍK 12. Okt. 1959

Herra ritstjóri
Bjarni Benediktsson,
Reykjavík.

Ég hafði hugsað mér fyrir löngu,
herra ritstjóri, að eiga tal við yður ut af
lansúmsókn hjá Sparisjóði Reykjavíkur og ná-
grennis, samkv. meðf. brefi þar um.

Nú þykist ég sjá, að eigi megi eyða
tíma yðar með slíku kvabbi og þess vegna leyfi
ég mér að senda yður þessar línur.

Það, sem mér liggur á hjarta, er að
biðja yður að veita mér liðveizlu yðar með
úmsókn minni.

Vitað er, að hvar sem róið er með
slíkar úmsóknir, verða menn að eiga einhverntíð
að. En yður treysti ég bezt til, að koma úm-
sókn minni fram, og eigi skal þá heldur, bregð-
ast traust það, er þér eigið sem fulltrúi og
foringi okkar Sjálfstæðismanna í Reykjavík.

Mætti ég eiga von á velviljuðu
svari yðar ?

Vinsamlegast

HAFSTEINN BJÖRNSSON

REYKJAVÍK 12. Okt. 1959

Herra ritstjóri
Bjarni Benediktsson,
Reykjavík.

Ég hafði hugsað mér fyrir löngu,
herra ritstjóri, að eiga tal við yður ut af
lánsúmsókn hjá Sparisjóði Reykjavíkur og ná-
grennis, samkv. með. brefi þar um.

Nú þykist ég sjá, að eigi megi eyða
tíma yðar með slíku kvabbi og þess vegna leyfi
ég mér að senda yður þessar línur.

Það, sem mér liggur á hjarta, er að
biðja yður að veita mér liðveizlu yðar með
úmsókn minni.

Vitað er, að hvar sem róið er með
slíkar úmsóknir, verða menn að eiga einhvern
að. En yður treysti ég best til að koma úm-
sókn minni fram, og eigi skal þá heldur bregð-
ast traust það, er þér eigið sem fulltrúi og
foringi okkar Sjálfstæðismanna í Reykjavík.

Mætti ég eiga von á velviljuðu
svari yðar ?

Vinsamlegast

Hafsteinn Björnsson
Grundarstíg 7
Reykjavík

Reykjavík 15.Okt.1959

Herra ritstjóri
Bjarni Benediktsson,
Reykjavík.

Ég þakka skjótar og góðar aðgerðir yða r
við málaleitan minni hjá Sparisjóði Reykjavíkur.

Skík var liðveizla höfðingja á söguöld
og er vel að svo er enn.

Ég mun vinna yður allt það gagn er ég má.

Vinsamlegast

29/5, 1959

BB/hg

Berlingske Tidende Redaktion

Pilestræde 34 / KØBENHAVN

Herved sender jeg Dem ifølge aftale med chefredaktør Terkel M. Terkelsen en orienterende artikel om den politiske situation i Island idag.

Jeg håber at dansken bliver rettet igennem for offentliggørelse.

Med venlig hilsen

Bjarni Benediktsson

Berlingske Tidende

PILESTRÆDE 34 . KØBENHAVN K . TELEFON CENTRAL 7575 . RIGSTELEFON 171 . TELEGRAM-ADRESSE BERLINGSKE

TMT/KT

den 2. juni 1959.

PAR AVION

Hr. fh. udenrigsminister, chefredaktør Bjarni Benediktsson,
Morgunbladid,
Reykjavik, Island.

Kære Bjarni Benediktsson,

Tak for Deres artikel, som kom i gaar og er offentliggjort i dag. Jeg vedlægger udklip. Det var netop i tone, indhold og længde den artikel, vi havde brug for. Hvis der ikke sker noget afgørende i Islands udenrigspolitiske stilling eller i forholdet til England forinden, vil De maaske overveje at skrive en artikel, naar den nye regering er dannet, eventuelt naar statsministeren har fremsat sin regeringserklæring vedrørende den kommende politik.

Jeg har vist allerede meddelt Dem, at jeg kommer til Island den 15. juli i det væsentlige for at fiske, men jeg har nogle dage i Reykjavik umiddelbart efter ankomsten, hvor jeg gerne vil at orientere mig lidt i Islands politiske forhold. Hvis jeg kan regne med Deres og Eggert Knuths hjælp hertil, skulle det kunne lykkes.

Med

Berlingske Tidende

PILESTRÆDE 34 . KØBENHAVN K . TELEFON CENTRAL 7575 . RIGSTELEFON 171 . TELEGRAM-ADRESSE BERLINGSKE

TMT/KT

den 1. maj 1959.

PAR AVION

Hr. chefredaktør, fh. udenrigsminister Bjarni Benediktsson,
Morgunbladid,
Reykjavik, Island.

Kære Bjarni Benediktsson,

Jeg har netop fra ambassadør, greve Eggert Knuth, faaet meddelelse om, at De saa venligt har paataget Dem lejlighedsvis at skrive en "orientering" til os. Jeg er overordentlig glad for, at De personligt har villet gøre dette arbejde, som jeg tror vil vise sig nyttigt. Da jeg forstaar, vi kan vente den første artikel i maj, og da jeg selv vil være bortrejst til Geneve og Berlin det meste af maaneden, vil jeg være afskaaret fra personligt at kvittere for modtagelsen. Derfor disse linier.

Med venlig hilsen

Deres hengivne

Kildebakken, Ry. 22.10.1959.

Kæri Bjarni Benediktsson!

Þó ég sé í eyrlifu tímahraki vegna veikinda á heimilinu, get ég ekki algerlega slept öllum tókum á handritamálinu. Það gladdi mig, að Alexander Johannesson lofaði að styðja dönsku tillöguna, því hún er fyrsta frumvarpið í sinni röð, sem losað hefur um tók Hafnarháskóla á Arnasafni. Og þegar svo er komið, að stjórnmálamennirnir dönsku standa einir að lausn málsins, verður dómur almennings mestu ráðandi, en það er hann sem ég um margra ára bil hef reynt að hafa áhrif á.

En einmitt vegna þess, að sá dómstóll er í meðvitund mannsins og því aðeins sigrar að sú meðvitund slokkni ekki, verður að gæta mikillar varúðar gagnvart honum. Allir menn eru ekki ídialistar, sístarfandi eins og börn í leik, án þess að gefa gaum að laununum. En það er hægt að skapa í þeim áhuga fyrir málefnum, sem þeir enga hneigð höfðu fyrir í fyrstu. Og þannig menn verða því áhugameiri um starfið, sem sú tilfynning þeirra eykst, að viðleytnin sé frá þeim runnin. Því meira sem dreigið er úr þessari tilfynningu, því hægðengari verða þeir, og hætta kannski loks alveg, af því þá vantar þann eld, sem sannar hugsjónir eru smíðaðar við.

Þó allir þeir menn, sem standa bakvið tillöguna frá 16. september 1957 séu stórgáfaðir menn og ágætir drengir, er hyggilegast af Íslendingum um að gæta þess, að áhugi þeirra er sprottinn af áðunefndum áhrifum. Bukdahl er hið ósérhlífna afl, sem stóð að samdrætti þeirra um málið, og allt fór gegnum mínar hendur áður en viðfangsefnið tók sitt endanlega form. En þegar svo var komið drógum við Bukdahl okkur í hlé til að gefa hinum tækifæri til að beita sín. Ekki þannig að skilja, að við höfum ekki vakandi auga með því sem gerist eða séum hettir að fýta undir þá, en við vitum hinsvegar að þeir verða því afkastaminni, sem við otum okkur meira fram.

Þegar formaður nefndarinnar Bent A. Koch heimsækir Ísland á næstunni til að ræða málið við ykkur, ~~er það mitt ráð, að Bukdahl og ég verum ekki nefndir neitt sérstaklega, og að Bent A. Koch sé látinn finna inn á þessu þakklæti fyrir það, að hann og nefndin hafi tekið málið svo vasklega að sér. Á þann hátt verða þeir mest uppi með sér og beita kröftunum otullegast. Við Bukdahl höfum alið á því í ræðu og riti, að þessi nefnd standi að kröfum dönsku þjóðarinnar, og sú meðvitund gerir það að verkum, að þeir draga ekki af sér, og hún er frumskilyrði þess, að þeir slaki ekki á kröfunum.~~

Þar eð ég veit, að þér á næstunni munið ráða miklu í íslenskum stjórnámálum fannst mér ég þyrfti að skrifa þetta til yðar. En hvernig sem allt fer, þarf einginn að óttast það, að við Bukdahl slökum á áróðrinum fyr en handritin eru á Íslandi.

Með kærri kveðju

Bjarni Benediktsson.

HOTEL FREDERIK DEN IV
OG STORE KRO
Tlf. Fredensborg 47 (flere ledn.)

Fredensborg, den 16. 9. 1959.

Kære Bjarni -

Aftunden var svar, og hily og jeg er stadig i Tanten-
ne i Island. Vi sender Lignitum og Dig de hjerte-
ste Hilsener med Tak for al jeres Venlighed og
Gæstfrihed mod os. Og Tak for den smukke
Leder, Der skrev, Kære Ven, i Mogensbladet
i Lørdags. Der skal vide, at jeg læste den
oppe paa Rjupnæst - Maskinen var en Time
forsejlet, og jeg kørte derop den skønne Morgen
for at sige et sidste Farvel fra det dejlige
Landskabsrum. Den glædede mig meget.
Foreløbig bor vi her, hily har de bedste

vis bedre, og hvis ladet hi at komme sig
godt i de pedalege bingivisser. Vejret er
ogsaa fint, men det er en lyk at de,
hvor lidt alting er kendt - Island og
Danmark kunde have fordet Regn og Sol
lidt bedre mellem sig i Sommer.

I Morgen skal jeg spise hos Ferkelsen sam-
men med Tilleg-Rosmunden for "Pantiker" og hans
Fiskeremur for Rejsen til Island. Det vil
nok komme til at ringe for Jeres Øren i
afslutnings Løb!

Var til Kammerrådsministeren Kongs Modtagelse for-
leden og blev forklædt for Fri Løkke. Han var
meget glad for dit Islandsbesøg, og hvis
høder at komme med næste Gang.

Mange gode Helener til jer begge
fra Lily og den Lunge
Bessert

PALACE HOTEL

DIREKTION: KARLANDER

TELEGRAMADRESS: PALACE TELEFON: 17 42 40

GÖTEBORG 1 19 juli 1959.
POSTBOX 47

(Privat)

Adalritstjóri Hr. Bjarni Benediktsson
Morgunblaðið,
Reykjavík.
Island

Kære Hr. Bjarni B!

Här vaknade jag nu i Göteborg efter en liten "sill-kväll" ute på Lisseberg i går afton, som medförde några s.k. kopparslagare ("timbermen"), men det är ju också självförvällat och ingen anledning att beklaga sig över.

Jag ber att få hänvisa till ~~en~~ vårt lilla samtal för några dagar sedan i Rvk. Vi kom ju överens om att jag skulle skriva en och annan "glimt" från m/s Gripsholms förestående kryssningar.

Fartyget torde nu anlända in i hamnen efter några timmar, så jag blir en av de första som går ombord, då mitt "jobb" börjar omedelbart, ty de Amerikanska passagerarna vill få se ett bastubad och kanske även massage (nudd) innan dom går iland för en dags vistelse här i Göteborg. Saken förhåller sig på ungefär det sätt som jag talade om för Eder uppe på "Moggan": Jag skall avlösa den svenske massören (nuddarin) som nu går iland och reser hem till Jönköping och sedan efter c:a 1 mån. skall jag även avlösa Badmästaren Folke Kjellerås, så då blir det ju lite mera allvar i jobbet.

För att nu inte tala om just själva Gripsholm så tänkte jag att få visa ett "stil-prov" från tidigare tidnings-refferat som jag skrev för en svensk dagstidning - "Tranåsposten" (Högerparti) år 1947..

Denna artikel innehåller kanske några "präntvillor", men hoppas jag på överseende. Jag hade ju då endast varit c:a 1 år på Island!

Om denna nu 12-åriga bladskrift blir översatt som allra först, så tror jag själv att min "introduktion" för Morgunbladets läsekrets är klarad.

Personalia:

Född 27/3 1918 i Jönköpings Län

Namn: Hans Rudolf Andersson

Yrke: Exam. Badmästare (Sportpalatsets Badm.skd högsta betyg och då yngste Bdm. i Sverige (1936))

Praktik : Sjukhus i Stockholm och under kriget vid Marinens Sjukhus i Karlskrona, (Bl.a assistens vid operationer et.ö)

Seglat:

Förekriget som massör omb. m/s Gripsholm bl.a 2 gånger runt Syd-Amerika genom Panama-kanalen. M/s Kungsholm (massör) kryssningar från USA på Väst-Indien m.m. Under kriget (1942) omb. Dr.asst. m/s Drottningholm (Rödakors-fartyg) New-York - Lissabon Portugal (s.k Diplomd)

På Morgunbladet torde det finnas ett fotografi (1946 -47) av mej (klisché) ? då jag skrev om idrott på Island. (Tror det var vintern 46-47. ?)

Politik vill jag undanbe mej om, men oss privat emellan kan jag våga påstå att jag går på H- linjen. d.v.s. (antikommunist 100 %)

Andra upplysningar kan ju min fru Lára Magnúsdóttir-sson uppgiva och även Agnar Kofoed Hansen som bäst känner min person.

Och därmed torde väl då allt vara klart att börja skriva i Moggan -men jag lovar ingen regelbunden korrespondens, utan ett och annat "opus" när anden faller på!

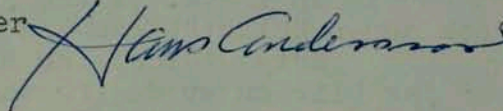
Journalistik är min lilla privata hobby och är ingen fackman, så honoraren kan ju min Fru Lára få vid tillfälle .Adr: Heimaland, Vatnsenda.

Efter några månader hoppas jag åter få träffa Er och komma hem till Island igen, ty där känner jag mig alltid som hemma.

På återseende och var snäll ha lite överseende i fortsättningen med stilen o.s.v.

Adr.: Massör Hans Andersson
m/s Gripsholm
Swedish American Line
New-York USA

Med hjärtligaste hälsningar

Eder

SÄND
HEIMILAND
Aftonposten

7

“Vårväder” råder på Island

REYKJAVIK i februari 1947.

Ärade läsekrets!

Fryser Ni i Sverige? Res då till Island!

Denna inledning låter kanske som ett dåligt skämt och ironisk åsytning till den stränga vinterkylan därhemma med »vidhängande» bränsle-restriktioner mm. Men jag försäkrar ett »varmt» mottagande och Ni skulle vid ankomsten hit förvånas över det milda klimatet här. Tack vare det varma vattnet i Golfströmmen, så håller sig medeltemperaturen i de södra delarna av Island vid +3° C. hela vintern igenom. Visserligen kan det även här »smälla till» och bli kallt, som fallet är just i dessa dagar då temperaturen sjunkit ned »ända» till -8° C, men det är också köldrekordet i vinter här i Reykjavik. På öns nordkust är det emellertid kallare, som i Sverige.

Island har blivit kallad »motsättningarnas ö», och detta har säkerligen det märkliga klimatet bidragit till. Alltså är det inte i verkligheten så »isande» kallt här som namnet på ön ger en föreställning om.

Island har också i »sagorna» ofta omtalats som »landet av is och eld». Förekomsten av de väldiga jöklarna o. de eldsprutande vulkanerna ha säkerligen en gång i tiden inspirerat till dopnamnet.

Men hur kunde då Grönland — landet i norr — få ett så värmeomstrålade namn? Härom kan man höra de gamla sagorna berätta olika om faktorer som spelat in i dessa båda länders begynnelse. En av dessa »gissningar» till önammens uppkomst berättade för mig en trovärdig 80-årig islänning: »Ingelfos Arnarson kom till Reykjavik år 874 och från Norge anlände efter honom flera emigranter. Dessa norrmän voro alltså de första, som slog ned sina bopålar på ön.

År 982 seglade »Erik den Röde» ut på en fisketur norrut och upptäckte då ett stort okänt land. Han återvände till Island med sin nyhet. Härifrån koloniserade han sitt nya land i norr, men kolonisationen dog ut efter 50 år, antagligen på grund av det arktiska klimatet. Erik den Rödes son Leif Eriksson, som upptäckte

**3 grader varmt är
medeltemperaturen
i Reykjavik vintertid**

Av Hans Andersson

Islands idrottsrörelse går in för Olympiaden i London 1948 och det tränas flitigt i samtliga idrottsgrenar.

Svenske tränaren i allmän idrott, Georg Bergfors, är redan här och håller som bäst på med »snöpulning» med sina adepter.

En annan idrottsinstruktör från Finland väntas hit inom kort, samt ytterligare en svensk, som skall bli »rikstränare» för olympiatruppen. Jag skall återkomma i fortsättningen med en idrottskrönika härifrån.

För övrigt talas det mest om sill här i Reykjavik just nu. »Sill» i radio och »sill» i dagspressen får man till livs i dessa dagar. Det saknas sill endast på matsedeln, ty den förekommer tyvärr mycket sällan bland maträtterna här, hur konstigt det än låter.

Anledningen till denna »sillfeber», som på sista tiden florerat, beror helt enkelt på, att »sillen har gått till». Sillfisket brukar vid den här årstiden ge blygsamma resultat. Nu har sill stimmen emellertid gått i viken alldeles utanför Reykjavik. Detta är unikt och även för gammala sillfiskare en sensation. Under sista veckan har mera sill fiskats, än vad hela den rikliga sillsäsongen i somras gav i sammanlagd fångst. Hela Reykjaviks hamn är full av fiskebåtar och masterna sticka upp som en skog mot skyn. Det är liv och rörelse dag och natt. Båtarna ligga med sina garn så nära stranden, att man kan följa fisket med blotta ögat från strandpromenaden utefter viken.

Hela Reykjavik har gripits av denna »sillfeber», som verkar precis på samma sätt som en gång guldfeber i »vilda vestern». Själv skall jag följa med en fiskebåt ut över en natt och på nära håll se hur »havets silver»

Nord-Amerika bestöt att åter få en koloni på ön norr om Island år 1000. Han utmålade landet som »stort, bördigt, grönt och välsignat land». Ön döptes till »Grönland» och därmed lyckades han locka över folk fr. Island och Grönland lever än i dag med sitt falska namn. Så berättade den gamle väderbitne islänningen, o. han var ivrig att tillägga: »Det är sant som står i sagan».

Endast en ½ timmas bussresa från Reykjavik och man är mitt uppe i den härligaste vintertrakt man kan önska. Däruppe bland fjällen bjuder det tjocka snötäcket på finaste skidföre. Idrottsklubbarna här i staden har sina egna »skidhyttor» och flera av dessa äro goda turisthotell.

Vintersporten bedrives med stor anslutning av både ungdomar och äldre. Slalom och utförlöpning (störtlopp) är populäraste grenar, men även längdlöpningar går på skidor i form av tävlingar.

Förra vintern var svenska skidinstruktören Bengt Nordenskiöld här och lärde ut sina konstner och blev allmänt uppskattad. I år sände Island för första gången två skidåkare till tävlingar i Schweiz o. skola dessa deltago även i Holmenkollen. Det är två lovande slalomåkare, som under sitt första »eldop» i Schweiz hamnade i mitten på prislistan.

håvas in. Om fiskelyckan blir god, skall jag inom kort berätta om den i en kommande artikel.

Jag tänkte avsluta mitt brev här, men erinrade mig i sista ögonblicket en händelse, som visar att även »sälen gått till». En morgon när jag kom körande i »jeepen» ut till badhuset, (arbetsplatsen) som ligger 4 km. från staden, blev jag vid framkomsten en aning överraskad. Bäst erkänna att jag blev rädd. Endast 2—3 meter från entrédörren låg en svart varelse på marken, glänsande i den ej ännu fulla dagern. Innan jag fått klart för mig vad det meterlånga svarta var, så flög mitt hjärta upp i halsgropen vid ett halvkvävt rytande skall. Det ljudet påminde mig om en förkyld hundvalps glävsande. I halvmörkret sträckte nu en säl upp sig »labbad» krälände och småskällande runt badhusknuten och försvann bland de slippriga stenarna, som leder ut mot havet utanför.

Jag har ofta sett sälar ligga ute på »gryndarna» och sola sig medan de tycks njuta av bränningarnas svalka men aldrig har jag sett en säl på så nära håll.

Badhuset ligger längst ut på ett näs och det öppna havet rullar upp ibland ända intill husväggen.

Sälen som gårdshund, och jag undrar fortfarande på vem som blev räddast.

Flygolyckan i Simlångsdalen svårstförfälig.

Vad som gör flygolyckan i Simlångsdalen så svårstförfälig är, att den omkomne fanjunkaren Gösta Gustafsson, vilken flög som rotetta, var en av vårt lands erkänt skickligaste och mest erfarna flygare med lång erfarenhet som flyglärare på Ljungbyhed, säger tidningen Halland Gustafsson föregick alltid med bästa föredöme när det gällde försiktighet, lugn och klokt omdöme vid flygningarna. Av någon anledning synes han ha fått så allvarliga störningar i planet, att han från omkring 1.500 m höjd i en allt brantare dykning gick mot marken. Kadett Carlsson skulle, menar man, icke ha anat, att fanjunkare Gustafssons manöver var ofrivillig utan hängt med i den dykning som ändade med katastrof.

Slakthusnoteringar den 7 mars.

Fläsk 2:20—2:30
Suggor 1:40—2:10
Gödkalv 2:— — 3:55
Spädkalv 1:20—1:60
Storboskap 1:65—2:23
Får 1:90—3:—
Lamm 1:90—3:50
Häst 1:— — 1:35
Fårskinn klippta 0:90, ulliga 1:65.
Kohudar 0:95
Kalvskinn upp till 4 kg 1:25, 4—12 kg 1:40
Tjurhudar 0:78—1:08
Hästhudar 16—21

I Ungdomsgården, Sommen,

talat om söndag em. direktör Arvid Jonas, Tranås, om minnen och intryck från en resa i Centraleuropa. Se dagens annons!

Torgpriser den 7 mars.

Gräslök 25 öre
Sallad 35—55 öre
Selleri 20 öre hg, 1:50 kg.
Kålrötter 30 öre hg
Persilja 25 öre hg.
Pepparrot 4:—7 kg
Purjolök 5:—
Vitlök 50 öre hg
Potatis 22 öre kg
Morötter färsk 1:— kg
Morötter 70 öre kg
Rödbetor 60 öre kg
Dill 25 öre färsk
Färsk lök 1:50
Vitkål 80 öre kg
Jordärtskockor 1:50 kg
Rabarber 30 öre hg
Torsk hel 1:80, bit 2:25, filet 2:80
Böckling 30 öre
Kolja 2:25 — 2:50
Färsk ål 6:—
Rökt ål 1 kr hg, bit 1:30
Gädda 3:25
Rökt lax 1:70
Räkor 75 öre hg
Grålox 2:50
Lake 2:50
Stor sill 1:20
Småsill 1:50
Rökt sill 30 öre hg
Sandskädda 2:50
Helgeflundra 6:—
Sjtunga 3:25

SAGASTEADS OF ICELAND

KELDUR AND REYKHOLT

BY
HEDIN BRONNER

COMPLIMENTS OF THE AUTHOR

Reprinted from
the Autumn 1959 Number of
THE AMERICAN-SCANDINAVIAN REVIEW